

ZHVILLIMI I INTEGRUAR RURAL

Të dhëna bazike të lëndës	
Njësia akademike:	Fakulteti i Shkencave të Jetës dhe Mjedisit
Titulli i lëndës:	Zhvillimi i integruar rural
Programi:	Menaxhim në Agrobiznes
Niveli:	Master (MSc)
Statusi lëndës:	Obligative (O)
Viti i studimeve:	Viti 1 / Semestri 1
Numri i orëve në javë:	3 + 2
Vlera në kredi – ECTS:	6 ECTS
Koha / lokacioni:	Do të shpallet
Mësimdhënësi i lëndës:	Prof. Asoc. Dr. Ekrem Gjokaj
Të dhënat kontaktuese:	ekrem.gjokaj@uni-prizren.com
Përshkrimi i lëndës:	Zhvillimi i Integruar Rural adreson qëllimet kyçe si rritja ekonomike, zvogëlimi i varfërisë, ngritja e standardeve të jetesës në komunitetet rurale dhe sigurimi i nevojave minimale themelore. Përdorimi i teknologjisë moderne mbart potencial të rëndësishëm për arritjen e këtyre qëllimeve. Për të arritur synimet e zhvillimit rural të integrueshëm, ka një nevojë kritike për modernizimin e bujqësisë dhe ekonomisë rurale. Ky kurs është i projektuar për të ofruar studentëve një kuptim themelor të zhvillimit të integruar rural dhe performancës së bizneseve rurale. Duke përfshirë një qasje të përmbledhur, kurrikula do të hulumtojë politika të ndryshme dhe do të analizojë faktorët kontribues që përmirësojnë mirëqenien ekonomike dhe sociale të popullatës rurale. Fokuset specifik përfshijnë analizën e palëve të interesuara, menaxhimin efektiv, planifikimin strategjik dhe hartimin e politikave në kontekstin e zhvillimit rural. Përmes këtyre studimeve, studentët do të pajisen për të kontribuar në progresin e qëndrueshëm të zonave rurale.
Qëllimi i lëndës:	Objektivi kryesor i këtij kursi është të sigurojë studentëve një kuptim të përmbledhur të ekonomisë rurale, duke përfshirë strukturën, rëndësinë dhe faktorët që kontribuojnë në prapambetjen rurale. Kursi synon të lehtësojë analizën dhe kuptimin e ekonomisë rurale, duke përfshirë burimet natyrore dhe industrijat e tjera rurale. Gjithashtu, kurrikula do të përqendrohet në ekzaminimin e popullsisë rurale dhe forcën e punës së saj, duke adresuar çështje lidhur me punën rurale dhe duke eksploruar masat e politikave që synojnë të përmirësojnë kushtet e tyre. Kursi do të hulumtojë kompleksitetet e papunësisë rurale, kategorizimin e llojeve të papunësisë dhe vlerësimin e politikave qeveritare në lidhje me këtë çështje. Përveç kësaj, do të kursit adreson një eksplorim i varfërisë rurale dhe migracionit, me theks të veçantë në pasojat e tyre në shoqërinë rurale. Nëpërmjet këtyre studimeve, studentët do të fitojnë një perspektivë të nuancuar mbi aspektet e shumfishta të ekonomisë rurale, duke iu mundësuar analizën kritike dhe propozimin e zgjidhjeve për sfidat që përballen komuniteti rural.
Rezultatet e të nxënit:	Në përfundim të këtij moduli, studentët do të kenë zhvilluar kompetenca kyçe profesionale, përfshirë aftësinë për: ▪ Diskutuar Rolin, Struktura, Kuptimin dhe Burimet e Ekonomive Rurale Kombëtare dhe të BE-së: ○ Artikulojë shqyrtimet në rolin, strukturën, kuptimin dhe burimet e disponueshme brenda ekonomive rurale të të dyja nivelave, kombëtar dhe të Bashkimit Evropian.

	▪ Analizuar Çështjet në Sektorin Rural: ○ Zhvillojë një analizë të thellë të sfidave në sektorin rural, duke përfshirë pasivitetin, pabarazitë e të ardhurave, disproporcionet rajonale dhe disparitetet gjinore. Propozojë dhe vlerësojë masat korrigjuese. ▪ Vlerësuar kriteret Ekonomike në Nivelet Mikro dhe Makro: ○ Vlerësojë kritikisht sjelljet ekonomike të konsumatorëve dhe prodhuesve, duke marrë në konsideratë perspektivat mikro dhe makroekonomike. ▪ Analizuar Strukturën Shoqërore dhe Faktorët e Ndryshimit Shoqëror: ○ Ekzaminojë strukturat shoqërore, shtratifikimin, teoritë e ndryshimit shoqëror dhe faktorët që ndikojnë në ndryshimin shoqëror brenda sektorit rural kombëtar dhe të BE-së. ▪ Fituar njohuri Praktike për Avantazhe Konkurruese: ○ Zhvillojë njohuri dhe aftësi praktike të nevojshme për avantazhet konkurruese në nivelet local dhe kombetar, duke u përputhur me rezultatet e programit. ▪ Diskutuar Industrinë dhe Ndërmarrësinë Rurale: ○ Analizojë dhe diskutojë aspektet kyçe të industrisë dhe ndërmarrësinë rurale, duke marrë në konsideratë rolet dhe ndikimin e tyre në zhvillimin rural. ▪ Vlerësuar Politikat dhe Programet e Zhvillimit Rural: ○ Vlerësojë kategoritë e ndryshme të politikave dhe programeve të zhvillimit rural, duke ekzaminuar ndikimin e tyre në varfërinë dhe papunësinë rurale.
--	---

Ngarkesa e studentit (duhet të korrespondoj me rezultatet e të nxënit të studentit)

Aktiviteti	Orë	Ditë/javë	Gjithsej
Ligjërata	3	14	42
Ushtrime teorike/laboratorike	2	14	28
Punë praktike	/	/	/
Kontaktet me mësimdhënësin/konsultimet	1	13	13
Ushtrime në terren	8	1	8
Kollokfiume, seminare	/	/	/
Detyratë e shtëpisë	1	13	13
Koha e studimit vetanak të studentit (në bibliotekë ose në shtëpi)	2	12	24
Përgatitja përfundimtare për provim	1	13	13
Koha e kaluar në vlerësim (teste, kuize, provim final)	3	1	3
Projektet, prezantimet etj.	3	2	6

Totali		150 orë (6 ECTS)
Metodologjia e mësimdhënies:	Mësimdhënie, interaktivitet, Prezantime, Ese/Vështrim kritik, Detyrë kursi, Provim përfundimtar.	
Metodologjia e vlerësimit:	Metodologji e vlersimit është si vijon: Vijushmeria e Rregullt: 10% - Studentët do të vlerësohen për praninë e tyre të vazhdueshme gjatë gjithë kursit. Prezantime/Interaktivitet: 10% - Vlerësimi bazohet në pjesëmarrjen aktive, prezantimet dhe angazhimin në sesionet interaktive. Ese dhe Punime Kritike: 40% - Vlerësim i punës, përfshirë ese dhe punime kritike, që përfaqësojnë një pjesë të konsiderueshme të notës së përfundimtare. Provimi Përfundimtar: 40% - Kuluminimi i vlerësimit të kursit, ku do të vlerësohet kuptimi i studentëve për përmbajtjen e tërë të kursit. Totali: 100% Nota përfundimtare e kursit do të llogaritet në bazë të kontributit të peshuar nga secili komponent i vlerësimit. Kjo strukturë notimi synon të ofrojë një vlerësim të gjerë të performancës së studentëve, duke marrë parasysh aspekte të ndryshme si praninë, pjesëmarrjen, detyrat shkruara dhe një provim përfundimtar. Studentët inkurajohen të marrin pjesë aktivisht në kurs, të dorëzojnë ese të pergaditura nga kendveshtrimi kritik dhe të përgatiten plotësisht për provimin përfundimtar për të arritur një kuptim të përgjithshëm të materies.	
Literatura		
Literatura primare:	Shanna E. Ratner Wealth Creation A New Framework for Rural Economic and Community Development, 1st Edition, Published by Routledge (2020). Don E. Albrecht. Building a Resilient Twenty-First-Century Economy for Rural America, Utah State University Press, 2020 Dannenberg, P. Kulke, E. Economic Development in Rural Areas: Functional and Multifunctional Approaches (The Dynamics of Economic Space) 1st Edition, Kindle Edition (2016). Kratzer, A. Jutta Kister, K. Rural-Urban Linkages for Sustainable Development (The Dynamics of Economic Space) 1st Edition, Kindle Edition, Floor Brouwer, C. Martijn van der Heide. Multifunctional Rural Land Management Economics and Policies, 1st Edition. Published by Routledge (2013). Riad El-Ghonemy, M. The Crisis of Rural Poverty and Hunger: An Essay on the Complementarity between Market- and Government-Led Land Reform for its Resolution (Routledge Studies in Development Economics) 1st Edition, Kindle Edition David W. Pearce, R. Kerry Turner, Economics of Natural Resources and the Environment, Integrated Rural Development, Volume 1, Food and Agriculture	

	Organization of the United Nations, 2010, ISBN 9251005567, 9789251005569
Literatura shitesë:	Ellis F, Biggs S (2001) Evolving themes in rural development 1950s–2000s. Development Policy Review 19(4) 437–448. IFAD (2010) Introduction. In: Rural Poverty Report 2011. International Fund for Agricultural Development, Rome, R. C Arora Integrated rural development Unknown Binding – Import, 1986 ODI (2008) Beyond the Village: The Transition from Rural Investments to National Plans to Reach the MDGs: Sustaining and Scaling up the Millennium Villages. ODI Report, November 2008, Overseas Development Institute.

Plani i dizajnuar i mësimit:		
Java	Ligjërata	Ushtrime
<i>Java e parë:</i>	Ekonomia rurale – Ekonomia e zonave rurale	Shpërndarja e temave të projekteve seminarike.
<i>Java e dytë:</i>	Burimet rurale në kuadrin e zhvillimit të qëndrueshëm rural	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës parë të ligjëratave.
<i>Java e tretë:</i>	Popullsia rurale dhe puna	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dytë të ligjëratave.
<i>Java e katërt:</i>	Zhvillimi i integruar rural – arsyetimi, metodat dhe rezultatet	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës tretë të ligjëratave.
<i>Java e pestë:</i>	Papunësia rurale, varfëria rurale dhe migrimi	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës katërt të ligjëratave.
<i>Java e gjashtë:</i>	Barazia gjinore në zonat rurale	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës pestë të ligjëratave.
<i>Java e shtatë:</i>	Infrastruktura rurale	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës gjashtë të ligjëratave.
<i>Java e tetë:</i>	Diversiteti rural	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës shtatë të ligjëratave.
<i>Java e nëntë:</i>	Qasjet dhe politikat për zhvillimin rural	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës tetë të ligjëratave.

<i>Java e dhjetë:</i>	Programet për zhvillim rural	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës nëntë të ligjëratave.
<i>Java e njëmbëdhjetë:</i>	Programet e zhvillimit të zonës (qasje territoriale)	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dhjetë të ligjëratave.
<i>Java e dymbëdhjetë:</i>	Zhvillimi rural dhe skemat e mirëqenies	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës njëmbëdhjetë të ligjëratave.
<i>Java e trembëdhjetë:</i>	Vlerësimi i Programeve LEADER të BE-së	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës dymbëdhjetë të ligjëratave.
<i>Java e katërbëdhjetë:</i>	Praktikat më të mira ndërkombëtare në zhvillimin e integruar rural	Detyra të zgjedhura, kuize dhe raste studimore nga tema e javës trembëdhjetë të ligjëratave.
<i>Java e pesëmbëdhjetë:</i>	Prezantimi i proekteve të kursit.	Prezantimi dhe diskutimi i projekteve semestrale të studentëve.
Politikat akademike dhe kodi i sjelljes		
▪ Studentët duhet të jenë të vetëdijshëm dhe të respektojnë institucionin dhe Kodin e etikës. ▪ Studentët duhet të respektojnë orarin e leksioneve, ushtrimeve dhe të jenë të vëmendshëm. ▪ Është e detyrueshme posedimi dhe paraqitja e ID studentor në teste dhe në provim. ▪ Gjatë përpilimit të projekteve të lëndës, studentët duhet t'u përmbahen udhëzimeve të dhëna nga profesori. ▪ Gjatë provimit është i ndaluar përdorimi i celularëve.		